

Lesson Notes № 74

Курс з історії України Ч. 4: Україна в складі двох імперій

Ukrainian History Course Part 4: Ukraine as a part of two empires

Link to audio: ukrainianlessons.com/episode74

Вільний вступ

Привіт усім! Ви слухаєте подкаст «Уроки української»! Ви тут, щоб вивчати українську мову, культуру та історію. Якщо ви хочете отримати більше ресурсів для вивчення української мови, запрошую вас на наш сайт www.ukrainianlessons.com

Як у вас справи? У мене все добре. Зараз я ще живу і працюю у Філадельфії, але повертаюся в Україну десь наприкінці травня. Я вже не можу дочекатися!

Якщо ви слухали наші попередні епізоди, то ви знаєте, що зараз на подкасті особливі уроки. Я та мій друг — історик Дмитро — готуємо для вас короткий курс з історії України. Сьогодні — четвертий урок курсу.

В епізодах 71 і 72 ви слухали про Київську Русь, XII-XVI століття, а минулого разу ви могли дізнатися про українських козаків, гетьманів Богдана Хмельницького та Івана Мазепу.

Сьогоднішній урок історії називається «Україна в складі двох імперій». Ви можете прочитати в «Енциклопедії» важливі історичні терміни англійською мовою. Це вам дуже допоможе зрозуміти текст. «Енциклопедія» знаходиться в описі епізоду, а також на сторінці епізоду на сайті.

А зараз: хочете послухати вступ ще раз англійською?

Hello everyone! You are listening to the Ukrainian Lessons Podcast! You are here to study the Ukrainian language, culture, and history. If you want to get more resources to study Ukrainian, I invite you to our website: www.ukrainianlessons.com

How are you? I'm fine. I still live and work in Philadelphia now, but I go back to Ukraine around the end of May. I can't wait!

If you have listened to our previous episodes, then you know that we have special lessons on the podcast now. My friend, historian Dmytro, and I are preparing for you a short course on the history of Ukraine. Today is the fourth lesson of that course.

In episodes 71 and 72, you learned about Kyivan Rus' and the 13th-16th centuries. In the previous episode, you learned about the Ukrainian Cossacks and Hetmans Bohdan Khmelnytskyi and Ivan Mazepa.

Today's history lesson is called "Ukraine as a part of two empires." You can read the important historical terms in English in the "Encyclopedia." This will greatly help you understand the text. The "Encyclopedia" is in the description of the episode, as well as on the episode page of the website.

And now, do you want to listen to the introduction again in English?

Енциклопедія

- **Наддніпрянина** — “the land above Dnipro” — the territory on either side of the middle course of the Dnipro River. The term appeared soon after the partitions of Poland when Ukraine, as former territory of the Polish-Lithuanian Commonwealth, became divided between the Russian Empire and the Austrian Empire and was referred to as “Russian-controlled Ukraine”.
- **Російська імперія** — the Russian Empire — an empire that existed across Eurasia from 1721, following the end of the Great Northern War, until the Republic was proclaimed by the Provisional Government that took power after the February Revolution of 1917.
- **Австрійська імперія** — The Austrian Empire — a Central European multinational great power from 1804 to 1867, created by the proclamation out of the realms of the Habsburgs.
- **Кріпацтво** — serfdom — the status of peasants under feudalism. It was a condition of bondage which lasted in some European countries until the mid-19th century.
- **Кріпаки** — serfs who occupied a plot of land were required to work for **пан** — lord of the manor who owned that land.
- **Перша хвиля еміграції** — the first wave of emigration of Ukrainians from the last quarter of the 19th century until the beginning of World War I. First, Ukrainian emigrants went to the United States, Brazil, and Canada, then Argentina, Australia, New Zealand, and the Hawaiian Islands. This first wave was caused by agrarian overpopulation of Ukrainian territories and the economic, social, political, and national oppression.
- **Іван Котляревський «Енеїда»** — “Eneida” by Ivan Kotliarevskyi (1798) is considered to be the first literary work published in the modern Ukrainian language.
- **Кирило-Мефодіївське товариство** — The Brotherhood of Saints Cyril and Methodius — a secret political society that sought to revive the ideals of traditional Ukrainian brotherhoods and envisioned Ukrainian national rebirth, including the independence within an equal Slavic federation. **Микола Костомаров**, **Пантелеймон Куліш**, and **Тарас Шевченко** were its members. It was suppressed by the government in 1847, with most of the members punished by exile or imprisonment.
- **Громади** — secret Ukrainian societies in the middle of the 19th century that laid the groundwork for the appearance of the Ukrainian political elite and national political movement.
- **Валуєвський циркуляр** — The Valuev Circul of 1863 — a secret decree of the Minister of Internal Affairs of the Russian Empire **Петро Валуєв** by which the publications (religious, and literature used for school training) in the Ukrainian language was forbidden.
- **Олександр II** — Alexander II — the Emperor of Russia from 2 March 1855 until his assassination on 13 March 1881.
- **Русько-українська радикальна партія** — Ukrainian Radical Party was founded in 1890 in Lviv by Ukrainian activists, including poet **Іван Франко**, publisher **Михайло Павлик**, and others. It was based on the radical movement in western Ukraine and was the first modern Ukrainian political party with a defined program, mass following, and registered membership.

Вправи

1

Послухайте текст у подкасті і вставте ці слова:

А еміграції (еміграція)	Д міністр
Б імперії (імперія)	Е організації
В імператор	Є партію (партія)
Г інтелігенція	Ж поет
Ґ культурні (культурний)	З політична

Наприкінці XVIII століття більшість українських земель — **Наддніпрянина** — були у складі **Російської** ¹ _____, а Західна Україна — у складі **Австрійської імперії**. Тоді українці жили переважно у селах і мали там дуже важке життя, майже рабське. Залежних селян, які мусили працювати на **панів**, називали **«кріпаки»**. На Західній Україні **кріпацтво** було скасоване у 1848 році, а в Російській імперії — у 1861-му. Однак селяни і далі були дуже бідними. У 70-х роках XIX століття розпочалася **перша хвиля** ² _____: до США, Бразилії, Канади.

На Наддніпрянині поступово формується українська ³ _____. На початку XIX ст. зростає цікавість до української історії, фольклору та народної мови. У 1798 році **Іван Котляревський** написав **«Енеїду»** — це був перший твір, написаний новою, живою українською мовою. У середині XIX століття у Києві виникла перша українська таємна ⁴ _____ організація — **Кирило-Мефодіївське товариство**. Серед її членів були історик **Микола Костомаров**, письменник **Пантелеймон Куліш**, ⁵ _____ і художник **Тарас Шевченко**. Саме вони вперше заговорили про створення федерації слов'янських народів.

Далі на Наддніпрянині виникають так звані **громади** — ⁶ _____, що займалися культурною діяльністю, видавали книжки для селян. Це не сподобалось російській владі, тому в 1863 році ⁷ _____ внутрішніх справ **Петро Валуєв** заборонив видання шкільної та релігійної літератури українською мовою. А у 1876 році російський ⁸ _____ **Олександр II** посилив заборони: не можна було видавати та ввозити книги українською, ставити п'єси і навіть виконувати на сцені українські пісні.

В Австрійській імперії умови для української інтелігенції були значно кращими, ніж у Російській. Там українцям не забороняли видавати власні газети, книжки, створювати ⁹ _____, освітні та наукові товариства. У 1890 році у Львові нове покоління інтелігенції, зокрема **Іван Франко** та **Михайло Павлик**, утворили першу в історії України політичну ¹⁰ _____ — **Русько-українську радикальну партію**.

2

Правда чи неправда?

1. Кріпацтво було спочатку скасоване в Російській імперії, а тоді — в Австрійській. _____
2. Після скасування кріпацтва життя селян було так само важким. _____
3. Перші українці емігрували до Аргентини та Австралії. _____
4. Тарас Шевченко був перший, хто писав твори українською мовою. _____
5. «Кирило-Мефодіївське товариство» — це одна з перших організацій української інтелігенції. _____
6. Микола Костомаров був художником. _____
7. Петро Валуєв заборонив релігійні та шкільні твори українською. _____
8. Іван Франко був членом першої української політичної партії. _____

3

Виберіть слово, яке підходить до речення:

1. Мій дід був _____, він все життя працював у полі.
A селянином **Б міщанином** **В інтелігентним**
2. Я хочу тобі щось розповісти, але це _____, про це ніхто не має знати.
A легенда **Б твір** **В таємниця**
3. Під час революції багато українців займалися волонтерською _____.
A діяльністю **Б самостійністю** **В цікавістю**
4. Директор школи _____ учням носити джинси.
A заборонив **Б розширив** **В скасував**
5. Книгу Тараса Шевченка «Кобзар» було _____ у 1840 році.
A видали **Б видано** **В видати**
6. В Українському _____ центрі ставлять українські п'єси та проводять концерти.
A науковому **Б культурному** **В освітньому**
7. Українські поети 60-х років, _____ Василь Стус та Іван Смертюк, були також дисидентами.
A завдяки **Б зокрема** **В проте**

8. В середині XIX століття українська мова стала популярною, _____ це не сподобалось владі.

А оскільки

Б однак

В зокрема

Історія України Ч. 4 «Україна в складі двох імперій»

Наприкінці XVIII століття більшість українських земель — **Наддніпрянина** — були у складі **Російської імперії**, а Західна Україна — у складі **Австрійської імперії**. Тоді українці жили переважно у селах і мали там дуже важке життя, майже рабське. Залежних селян, які мусили працювати на панів, називали «**кріпаки**». На Західній Україні **кріпацтво** було скасоване у 1848 році, а в Російській імперії — у 1861-му. Однак селяни і далі були дуже бідними. У 70-х роках XIX століття розпочалась перша хвиля еміграції: до США, Бразилії, Канади.

На Наддніпрянині поступово формувється українська інтелігенція. На початку XIX ст. зростає цікавість до української історії, фольклору та народної мови. У 1798 році **Іван Котляревський** написав «**Енеїду**» — це був перший твір, написаний новою, живою українською мовою. У середині XIX століття у Києві виникла перша українська таємна політична організація — **Кирило-Мефодіївське товариство**. Серед її членів були історик **Микола Костомаров**, письменник **Пантелеймон Куліш**, поет і художник **Тарас Шевченко**. Саме вони вперше заговорили про створення федерації слов'янських народів.

Далі на Наддніпрянині виникають так звані **громади** — організації, що займалися культурною діяльністю, видавали книжки для селян. Це не сподобалось російській владі, тому в 1863 році міністр внутрішніх справ **Петро Валюєв** заборонив видання шкільної та релігійної літератури українською мовою. А у 1876 році російський імператор **Олександр II** посилив заборони: не можна було видавати та ввозити книги українською, ставити п'єси і навіть виконувати на сцені українські пісні.

At the end of the 18th century, most of the Ukrainian lands, Naddniproshchyna, were part of the Russian Empire, and Western Ukraine was part of the Austrian Empire. At that time, Ukrainians lived mainly in villages and had very difficult lives, almost slavish. Dependent peasants, who had to work for the lords, were called “kripaky” (serfs). In Western Ukraine, serfdom was abandoned in 1848 and in 1861 in the Russian Empire. Peasants, however, were still very poor. In the 1870s, the first wave of emigration began to the United States, Brazil, Canada.

The Ukrainian intelligentsia was gradually forming on the land above Dnipro. At the beginning of the 19th century, interest in Ukrainian history, folklore, and national language was growing. In 1798, Ivan Kotliarevskyi wrote “Eneida” — it was the first work written in a new, vernacular Ukrainian language. In the middle of the 19th century, the first Ukrainian secret political organization, the Brotherhood of Saints Cyril and Methodius, arose in Kyiv. A historian, Mykola Kostomarov, a writer, Panteleimon Kulish, and a poet and artist, Taras Shevchenko, were among its members. They were the first ones who began to speak about the creation of the Slavic nations federation.

Then, in Naddniproshchyna, the so-called hromady (societies) appeared. They were the organizations engaged in cultural activities, and they were publishing books for peasants. Russian authorities did not like this. Therefore, in 1863, the Minister of Internal Affairs, Petro Valuev, prohibited the publication of school and religious literature in Ukrainian. Then in 1876, the Russian emperor, Alexander II, increased the prohibitions, making it impossible to publish or import books in Ukrainian, to stage plays, and even to perform Ukrainian songs on stage.

В Австрійській імперії умови для української інтелігенції були значно кращими, ніж у Російській. Там українцям не забороняли видавати власні газети, книжки, створювати культурні, освітні та наукові товариства. У 1890 році у Львові нове покоління інтелігенції, зокрема Іван Франко та Михайло Павлик, утворили першу в історії України політичну партію — Русько-українську радикальну партію.

In the Austrian Empire, the conditions for the Ukrainian intelligentsia were much better than in the Russian Empire. There, it was not forbidden for Ukrainians to publish their own newspapers and books, or to create cultural, educational, and scientific organizations. In 1890, a new generation of intellectuals in Lviv, in particular, Ivan Franko and Mykhailo Pavlyk, created the first political party in the history of Ukraine — the Ukrainian Radical Party.

Відповіді на вправи

1

1. Б	6. Е
2. А	7. Д
3. Г	8. В
4. З	9. Ї
5. Ж	10. Є

2

1. Неправда (спочатку в Австрійській)
2. Правда
3. Неправда (до Америки, Бразилії, Канади)
4. Неправда (перший твір написав Іван Котляревський)
5. Правда
6. Неправда (він був істориком)
7. Правда
8. Правда

3

1. А	5. Б
2. В	6. Б
3. А	7. Б
4. А	8. Б

Key Vocabulary 2-74

бі́льшість	majority, most (of), plurality
важкі́й	1) heavy; 2) hard, difficult
вво́зити, ввезті́	to import, to bring in (<i>imperfective, perfective</i>)
видава́ти, видати́	1) to publish, to print; 2) to give out (<i>imperfective, perfective</i>)
вида́ння	1) publication; 2) edition
виконува́ти, виконати́	to execute, to accomplish, to perform (<i>imperfective, perfective</i>)
виника́ти, ви́никнути	to arise, to emerge, to appear (<i>imperfective, perfective</i>)
власни́й	own, proper
вну́трішні спра́ви	internal affairs
газе́та	newspaper
дія́льність	activity, occupation
еми́грація	emigration
живи́й	live, living, alive
забо́ро́на	prohibition, ban
забороня́ти, заборони́ти	to forbid, to prohibit, to ban (<i>imperfective, perfective</i>)
заговору́вати, заговори́ти	to begin to speak (<i>imperfective, perfective</i>)
зна́чно	considerably, to a great extent, highly
зокре́ма	in particular
імпе́рія	empire
інтеліге́нція	intelligentsia, intellectuals
культу́рний	cultural
міні́стр	minister (in the government)
му́сити	to be obliged, to have to, must
наро́д	common, nation, people, public
наро́дний	1) national; 2) people's; 3) folk (пісня)
науко́вий	scientific
організа́ція	organization
осві́тній	educational
п'є́са	play (theatre)

пáртія	1) party; 2) (sport) game, set
поколі́ння	generation
поступóво	gradually, by degrees, little by little
раб	slave
релі́гійний	religious
селя́нин, селя́нка, селя́ни	peasant (<i>male, female</i>), peasants
скасóваний	abandoned, cancelled
ста́вити, поста́вити	to put, to place, to set (<i>imperfective, perfective</i>)
ствóрення	making, creation
сце́на	stage (theater or concert)
та́ємний	secret, mysterious
тві́р	work, creation
товари́ство	society, community, organization
утво́рювати, утвори́ти	to create, to form, to organize (<i>imperfective, perfective</i>)
федера́ція	federation
фольклóр	folklore
хви́ля	wave
худóжник	artist, painter
ціка́вість	interest, curiosity
шкі́льний	school (<i>adjective</i>)

